

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ (Мінекономіки)

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, <http://www.me.gov.ua>, код ЄДРПОУ 37508596

На № 04-30/12-2021/395659 від 17.12.2021

Верховна Рада України

Щодо розгляду законопроектів

Міністерство економіки України за результатами розгляду листа Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів від 17.12.2021 № 04-30/12-2021/395659 щодо надання пропозицій до проектів Законів України № 6366 від 01.12.2021 та № 6366-1 від 14.12.2021 в межах компетенції повідомляє.

Мінекономіки підтримує ініціативи щодо захисту вразливих верств населення, проте вважаємо за доцільне повідомити наступне.

1. Проектом Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони припинення надання комунальних послуг (зокрема послуг з постачання та розподілу електричної енергії та природного газу) для соціально незахищених та малозабезпечених верств населення» (р. № 6366) (далі – проект Закону № 6366) пропонується доповнити Закони України «Про житлово-комунальні послуги», «Про ринок електричної енергії» та «Про ринок природного газу» положеннями щодо заборони обмеження (припинення) надання комунальних послуг, зокрема з постачання та розподілу електричної енергії та природного газу в зимовий час для споживачів, які відносяться до соціально незахищених та малозабезпечених верств населення, зокрема для груп населення, які через вік, стан здоров'я не можуть забезпечити собі (своїм сім'ям) гідний рівень матеріального добробуту.

Ініціатором проекту Закону № 6366 у пояснювальній записці зазначено, що в Україні перелік споживачів, які відносяться до «вразливих» чітко не визначений та не встановлений жодним законодавчим або нормативно-правовим актом.

Проект Закону № 6366 передбачає заборону обмеження (припинення) надання комунальних послуг, зокрема з постачання та розподілу електричної енергії та природного газу в зимовий час для споживачів, чітко визначення щодо яких, в свою чергу, не встановлюються.

Водночас проект Закону № 6366 не визначає механізм відшкодування постачальникам комунальних послуг фінансових втрат, у разі безоплатного надання таких комунальних послуг. Зазначене може погіршити фінансове становище постачальників комунальних послуг та призвести, за певних умов, до виходу з ринків електричної енергії та природного газу.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Кудін Денис Ігорович**

Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A04000000575000008FDE0000

Дійсний з 25.11.2021 16:52:59 по 25.11.2023 16:52:59

Мінекономіки

3833-06/1488-01 від 13.01.2022 17:48

Головним розробником у пояснювальній записці до проекту Закону № 6366 не надано фінансово-економічне обґрунтування та розрахунки реалізації запропонованих заходів. Отже відсутні матеріали для розрахунку впливу зазначеного проекту Закону на показники бюджету та відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини та ринок праці.

2.1. Проектом Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо заборони припинення надання житлово-комунальних послуг населенню, скасування пені та встановлення мораторію на підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги» (р. № 6366-1) (далі – проект Закону № 6366-1) пропонується внести зміни до Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (далі – Закон 2189) щодо:

- виключення положень щодо зобов'язання індивідуальних/колективних споживачів сплачувати пеню в разі несвоєчасного здійснення платежів за житлово-комунальні послуги та доповнення положення щодо не нарахування неустойки, у разі несвоєчасного здійснення таких платежів.

- викласти в новій редакції положення щодо відповідальності за неналежне виконання договору (умов надання комунальних послуг) та передбачити, що у разі несвоєчасного здійснення споживачем платежів за житлово-комунальні послуги на суму боргу не нараховується неустойка (штраф, пеня), а також не сплачуються будь-які інші платежі понад суми заборгованості.

Також положення щодо відповідальності за неналежне виконання договору (умов надання комунальних послуг) пропонується доповнити положенням щодо заборони припинення/зупинення надання житлово-комунальних послуг, зокрема у разі їх неоплати або оплати не в повному обсязі, споживачам – фізичним особам, які відносяться до соціально незахищених та малозабезпечених верств населення: малозабезпеченим сім'ям, багатодітним сім'ям, прийомним сім'ям, самотніми матерями, особам з інвалідністю, пенсіонерам, особам, які не мають права на пенсію та отримують державну соціальну допомогу, постраждалими від Чорнобильської катастрофи, непрацюючим фізичним особам, які надають соціальні послуги (далі – заборона припинення надання ЖК послуг вразливим верствам населення).

- доповнення розділ VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону 2189 положеннями щодо встановлення мораторію на підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги для населення, визначені Законом 2189 та положенням про те, що скасування мораторію на підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги для населення здійснюється шляхом прийняття Верховною Радою України окремого рішення з цього питання.

Тобто пропонується на законодавчому рівні закріпити положення, що встановлюють правовідносини у відповідній сфері на постійній основі та є сталими, щодо не сплати пені в разі несвоєчасного здійснення платежів за житлово-комунальні послуги та не нарахування такої пені/штрафу, передбачення встановлення мораторію на підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги для населення Верховною Радою України.

2.2. Пропонується внести зміни до Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон 2019) та до Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон 329), а саме:

- доповнити положення Закону 2019 щодо захисту прав споживачів нормою з заборони припинення надання ЖК послуг вразливим верствам населення.

- доповнити положення Закону 329 щодо прав та обов'язків споживачів нормою з заборони припинення надання ЖК послуг вразливим верствам населення.

Тобто, зазначеними законами та, зокрема, змінами до Закону 2189, пропонується на законодавчому рівні закріпити положення, що внаормовують правовідносини у відповідній сфері на постійній основі та є сталими, щодо заборони припинення надання ЖК послуг вразливим верствам населення.

2.3. Пропонується внести зміни до Розділі II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» (далі – Закон 530), а саме:

- доповнити положенням щодо заборони з припинення/зупинення надання житлово-комунальних послуг громадянам України у разі їх неоплати або оплати не в повному обсязі, на період дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), та протягом 30 днів з дня його відміни.

- виключити положення щодо заборони припинення/зупинення надання житлово-комунальних послуг громадянам України у разі їх неоплати або оплати не в повному обсязі на території регіонів України (областей, м. Києва, м. Севастополя), на яких установлений «червоний» рівень епідемічної небезпеки поширення коронавірусної хвороби (COVID-19), на період дії «червоного» рівня епідемічної небезпеки та протягом 30 днів з дня його скасування.

Тобто пропонується поширити дію Закону 530 щодо заборони припинення/зупинення надання житлово-комунальних послуг громадянам України у разі їх неоплати або оплати не в повному обсязі на всю територію держави без приналежності до встановлених «червоних» рівнів епідемічної небезпеки поширення коронавірусної хвороби (COVID-19).

Ініціатором проекту Закону № 6366-1 у пояснювальній записці зазначено, що реалізація проекту не потребує додаткових витрат із державного бюджету України.

Слід зазначити, що Закон України «Про ринок природного газу» визначає правові засади функціонування ринку природного газу України, заснованого на принципах вільної конкуренції, належного захисту прав споживачів та безпеки постачання природного газу, а також здатного до інтеграції з ринками природного газу держав - сторін Енергетичного Співтовариства, у тому числі шляхом створення регіональних ринків природного газу.

Правові, економічні та організаційні засади функціонування ринку електричної енергії, регулювання відносини, пов'язаних з виробництвом, передачею, розподілом, купівлею-продажем, постачанням електричної енергії для забезпечення надійного та безпечного постачання електричної енергії споживачам з урахуванням інтересів споживачів, розвитку ринкових відносин, мінімізації витрат на постачання електричної енергії та мінімізації негативного впливу на навколишнє природне середовище визначається Законом України «Про ринок електричної енергії».

Враховуючи положення законі України про ринки природного газу та електричної енергії щодо встановлення та розвитку ринкових відносин у відповідних сферах,

реалізація запропонованих проектом Закону № 6366-1 змін, ймовірно, може призвести до негативних наслідків, у зв'язку з необхідністю залучення фінансових ресурсів держави для реалізації механізмів з відшкодування суб'єктам надання комунальних послуг фінансових втрат, у разі безоплатного надання таких комунальних послуг, оскільки зміни до Законів 2189, 2019 та 329 закріплюють положення, що встановлюють правовідносини у відповідній сфері на постійній основі та є сталими. Зазначене може погіршити фінансове становище суб'єктів комунальних послуг та призвести, за певних умов, до виходу з ринків електричної енергії та природного газу. Водночас проект Закону № 6366 не визначає механізм відшкодування постачальникам комунальних послуг фінансових втрат, у разі безоплатного надання таких комунальних послуг.

Головним розробником у пояснювальній записці до проекту Закону № 6366-1 не надано фінансово-економічне обґрунтування та розрахунки реалізації запропонованих заходів. Отже відсутні матеріали для розрахунку впливу зазначеного проекту Закону на показники бюджету та відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини та ринок праці.

**Перший заступник
Міністра економіки України**

Денис КУДІН